

Sygn. akt III U 31/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	sekr. sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 kwietnia 2014r. w Suwałkach

sprawy **R. G.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o emeryturę pomostową

w związku z odwołaniem R. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 19 listopada 2013 r. znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt III U 31/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 19.11.2013r. odmówił R. G. prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.), prawo do emerytury pomostowej, na zasadach ogólnych, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31.12.1948r.;
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 la dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440), wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

5. przed dniem 1.01.1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 lub art. 32 i art. 33 w/w ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

6. po dniu 31.12.2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 wymienionej w załączniku 1 lub 2 do ustawy;

7. nastąpiło rozwiązanie z nim stosunku pracy.

Zakład odmówił R. G. prawa do emerytury pomostowej, ponieważ nie udokumentował on 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz nie udokumentował wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymienionej w załączniku Nr 1 lub nr 2 po dniu 31.12.2008r.

Po złożeniu w dniu 25.10.2013r. i 30.10.2013r. dodatkowych dokumentów organ rentowy uwzględnił okresy zatrudnienia odwołującego się w Spółce (...) od 05.03.2007r. do 29.02.2008r. i od 06.05.2008r. do 31.12.2008r. – z wyłączeniem okresów urlopów bezpłatnych. Uwzględniony przez organ rentowy okres pracy w warunkach szczególnych wyniósł 13 lat 5 miesięcy i 14 dni.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie uznał okresów zatrudnienia od 01.01.2009r. do 14.02.2009r., od 18.06.2009r. do 29.05.2010r. i od 16.08.2010r. do 31.12.2010r. w (...) Spółce z o.o. i od 01.01.2011r. do 16.07.2011r. w (...) Spółce z o.o. ponieważ stanowisko zbrojarza wymienione w wystawionych przez płatników składek dokumentach, nie zostało wymienione w wykazie prac w szczególnych warunkach, który obowiązuje od 01.01.2009r., (załącznik nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych).

W odwołaniu od tej decyzji R. G. domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury pomostowej. Domagał się bowiem uwzględnienia okresu pracy od 01.08.1992r. do 09.02.1993r. w firmie (...) Spółce S.A. do okresu pracy w szczególnych warunkach, gdzie pracował na stanowisku cieśli, co zostało potwierdzone świadectwem pracy w warunkach szczególnych dołączonym do odwołania. Również w okresie od 21.07.1997r. do 28.02.1998r. w (...) S.A. w W. pracował na stanowisku cieśli, a zatem w warunkach szczególnych, co też potwierdził świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Taka sama sytuacja miała miejsce w okresie od 19.05.2003r. do 24.09.2003r. gdzie jako cieśla pracował w firmie (...) S.A. Oddział w P., za który co prawda były pracodawca nie wydał mu świadectwa pracy w warunkach szczególnych, jednak nie stanowi to podstawy do odmowy zaliczenia tego okresu do pracy w warunkach szczególnych w związku z zapisem w Wykazie A dziale V pod. 5.

Ponadto odwołujący się wskazał, że w okresach od 01.04.2004r. do 20.12.2004r. w Spółce (...) w W. również pracował w warunkach szczególnych jako betoniarz. Jego zdaniem posiada więc 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a zatem spełnił wszystkie warunki do uzyskania prawa do emerytury pomostowej.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, uzasadniając jak w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazał, iż po rozpatrzeniu dowodów załączonych do odwołania organ rentowy w dniu 17.12.2013r. wydał kolejną decyzję odmawiającą odwołującemu się prawa do emerytury pomostowej. Do stażu pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił również okresów zatrudnienia:

- od 01.08.1992r. do 09.02.1993r. w (...) Sp. z o.o. w W. na stanowisku cieśli, gdyż z przedłożonych dokumentów nie wynika, aby odwołujący się wykonywał wówczas prace na wysokości;

- od 21.07.1997r. do 28.02.1998r. w (...) S.A. w W. z uwagi na brak formalnego świadectwa pracy potwierdzającego wykonywanie pracy w warunkach szczególnych;

- od 19.05.2003r. do 24.09.2003r. w (...) S.A. w P. z uwagi na brak formalnego świadectwa pracy w warunkach szczególnych;

- od 01.04.2004r. do 20.12.2004r. w (...) Spółce z o.o. w W. z uwagi na brak formalnego świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy zwrócił również uwagę, iż z pism (...)u S.A. w W., które odwołujący się dołączył do odwołania wynika, że w spornych okresach pracował na stanowisku cieśli, ale nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Odwołania za uzasadnione nie można uznać było.

Odwołujący się urodzony jest (...). Aby zatem mógł otrzymać emeryturę, musiałby spełnić warunki do jej otrzymania określone w art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), bądź przytoczone w zaskarżonej decyzji, wynikające z art. 4 ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.) albo też i 49 tej ustawy, który stanowi, że prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Takich zaś odwołujący się nie spełnił. Wprawdzie posiada okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), wynoszący co najmniej 25 lat, czego organ rentowy nie kwestionował, jak i temu, że 16.07.2011r. (...) Spółka z o.o. w W. rozwiązała z nim umowę o pracę, to nie można jednak było przyjąć, iż odwołujący się posiada okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat. Co prawda przed dniem 31.12.2008r. niewątpliwie wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jednak uwzględniony okres nie dawał wymaganych 15 lat. Nie było również podstaw do przyjęcia, iż po dniu 31.12.2008r. odwołujący się wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 wymienionej w załączniku 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych. Tak mianowicie wynika z całego zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Rozważając chronologicznie zgłoszone przez odwołującego się okresy pracy w warunkach szczególnych, których zaliczenia odmówił mu organ rentowy, należy wskazać, iż od 01.08.1992r. do 09.02.1993r. był on zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Spółce z o.o. w W. na stanowisku cieśli. W tym zakresie odwołujący się powoływał na świadectwo pracy w warunkach szczególnych z dnia 14.11.2013r., w którym wskazano, iż w tym okresie pracował on na stanowisku cieśli ze wskazaniem na przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) oraz zarządzenia numer 19 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.198r. i Wykaz A dział V poz. 5 pkt 3. Należy mieć jednak na względzie, iż sama treść świadectwa pracy nie przesądza jeszcze o uznaniu, iż wskazany w nim okres był okresem, w którym pracownik wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę stanowi jedynie domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych, jednak jak każdy dokument nieurzędowy w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 kpc podlega kontroli zarówno co do prawidłowości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej, gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Wbrew bowiem zapisowi w świadectwie pracy wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 14.11.2013r. dział, pozycja i konkretny punkt przepisu resortowego, na jaki powołał się pracodawca, nie dotyczy

cieśli jako takiego. Przede wszystkim Dział V rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dotyczy prac „w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”. Natomiast pozycja 5 dotyczy „prac przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości”. A zatem z literalnego brzmienia tego zapisu należy wywieść, iż za pracę w warunkach szczególnych uznaje się taką, która jest wykonywana przy montażu konstrukcji tylko metalowych i dodatkowo montaż taki musi odbywać się na wysokości. Odwołujący się jako cieśla, co sam przyznał, nie montował stale konstrukcji metalowych, ale przede wszystkim drewniane i montaż ten nie zawsze odbywał się na wysokości, gdyż montował szalunki od fundamentów i stropu. Natomiast odnosząc się do rzeczywistej nazwy stanowiska, które zostało wskazane w zarządzeniu Numer 19, na które powołał się pracodawca, to w punkcie 3 został wskazany nie „cieśla”, ale „cieśla wykonujący prace na wysokości”. Różnica jest zasadnicza i wbrew bowiem zapisom świadectwa pracy w warunkach szczególnych ten dodatkowy przymiot, związany z pracą na wysokości, stanowi o pracy w warunkach szczególnych, a nie sam fakt pracy na stanowisku cieśli. Inaczej rzecz ujmując, nie każda praca cieśli jest wykonywana w warunkach szczególnych. Tym samym nie można podzielić prawidłowości wystawionego przez Spółkę (...) świadectwa pracy w warunkach szczególnych za okres od 01.08.1992r. do 09.02.1993r., gdyż odwołujący się nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy czynności przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości, albo na stanowisku cieśli wykonującego prace na wysokości. Trzeba podkreślić, że tylko wówczas taka praca cieśli na wysokości dawałaby prawo do wcześniejszej emerytury, gdyby była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Tymczasem odwołujący się wyjaśnił, że pracował jako cieśla przy wznoszeniu całego budynku, od fundamentów po ostatnią kondygnację. Zatem na pewno nie zawsze wykonywał prace na wysokości.

Podobnie należało ocenić dwa kolejne sporne okresy, związane z pracą odwołującego się w (...)ie w W., gdzie od 21.07.1997r. do 28.02.1998r. pracował jako cieśla, oraz od 19.05.2003r. do 24.09.2003r. w (...)ie w P. również na stanowisku cieśli, gdyż co do tej pracy wyjaśnił tak samo jak i co do poprzedniej. Znamienne jest, iż odwołujący się nie uzyskał od byłego pracodawcy (który nadal funkcjonuje) świadectwa potwierdzającego pracę w warunkach szczególnych jako cieśla, gdyż stanowisko takie nie zostało przewidziane przepisami. Dlatego też okresy te również nie zostały zaliczone do stażu pracy w warunkach szczególnych.

W okresie od 01.04.2004r. do 20.12.2004r. odwołujący się był zatrudniony w (...)Spółce z o.o. w W. na stanowisku betoniarza. Co prawa za ten okres odwołujący się nie uzyskał świadectwa pracy w warunkach szczególnych, a w świadectwie pracy pracodawca nie zaznaczył, aby w tym okresie odwołujący się wykonywał prace w warunkach szczególnych, to zgodnie z zapisem w Wykazie A dziale V poz. 4 (prace zbrojarskie i betoniarskie) praca na tym stanowisku podlega zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych. Okres ten jednak należało uwzględnić w zakresie rzeczywistej pracy tzn. z wyłączeniem okresów urlopu bezpłatnego.

Przed przejściem do rozważania pozostałych spornych okresów należy wskazać, iż od dnia 01.01.2009r. obowiązuje nowy wykaz prac zaliczanych do wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W tym zakresie wyznacznik stanowi już nie Wykaz A stanowiący załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) ale załączniki numer 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych. Jest to o tyle istotne, że pozostałe sporne okresy przypadają na czas obowiązywania już nowych wykazów prac w warunkach szczególnych.

I tak, od 01.01.2009r. do 14.02.2009r., od 18.06.2009r. do 29.05.2010r. i od 16.08.2010r. do 31.12.2010r. odwołujący się był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku zbrojarza w (...) Spółce z o.o. w W.. Wskazując na powyższe stanowisko, co do waloru dowodowego świadectwa pracy w warunkach szczególnych należy podkreślić, iż świadectwa pracy w warunkach szczególnych, które odwołujący się uzyskał za te okresy, wskazywały na nieobowiązujące od 01.01.2009r. przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W załączniku numer 1 sławiącego wykaz prac w warunkach szczególnych, został zawarty katalog zamknięty tych prac, które obecnie tj. od 01.01.2009r. są zaliczane do wykonywanych w warunkach szczególnych. Wśród 40 pozycji nie ma takich prac, które stanowiłyby podstawę do przyjęcia, iż od 01.01.2009r. praca zbrojarza jest nadal pracą w warunkach

szczególnej. Natomiast pomimo, iż do 31.12.2008r. praca taka była pracą w warunkach szczególnych to z uwagi na fakt, iż sytuację prawną odwołującego się bada się w oparciu o stan prawny jaki obowiązuje w dacie wykonywania danej pracy, nie można oceniać pracy wykonywanej od 01.01.2009r. na podstawie przepisów obowiązujących do 31.12.2008r. Analiza załącznika numer 2, stanowiącego wykaz prac o szczególnym charakterze, również nie daje podstaw do przyjęcia, iż jako zbrojarz właśnie wykonywał prace w szczególnym charakterze. Dodatkowo należy tylko wskazać, iż rodzaj zajmowanego stanowiska wynika wprost z akt osobowych, które uzyskano za ten okres. Nie ma zatem podstaw do rozważania innego rodzaju prac, niż wykonywane na stanowisku zbrojarza.

Identyczne co wyżej argumenty należy przytoczyć odnośnie ostatniego ze spornych okresów, dotyczącego pracy w Spółce (...) od 01.01.2011r. do 16.07.2011r., gdzie odwołujący się pracował na stanowisku zbrojarza.

Konkludując, w przypadku odwołującego kwestie związane z pracą w warunkach szczególnych należało rozważyć w oparciu o stan prawny obowiązujący do 31.12.2008r. i ten obowiązujący od 01.01.2009r. Analiza przebiegu zatrudnienia wskazuje, iż odwołujący się nie posiada 15 lat pracy w warunkach szczególnych i nie wykonywał takiej po 31.12.2008r. W tym względzie należy mieć na uwadze, iż emerytura pomostowa (wcześniejsza) jest świadczeniem szczególnym, co wynika również z konieczności spełnienia dodatkowych warunków, oprócz obowiązujących ubezpieczonych ubiegających się o „zwykłą” emeryturę w związku z ukończeniem wieku emerytalnego. Ta swoistość powoduje, iż osoba ubiegająca się o takie świadczenie musi kumulatywnie spełnić wszystkie dodatkowe warunki prawem przewidziane. Nie można zatem w sposób dowolny przyjmować, które okresy są pracą w warunkach szczególnych, a które nie. W tym względzie prawodawca wytyczył określone ramy prawne, których dokładne wypełnienie daje dopiero podstawy do uzyskania emerytury pomostowej.

Mając więc te wszystkie względy na uwadze, stwierdzić należy, że odwołujący nie spełnił wszystkich warunków do otrzymania emerytury pomostowej.

Stąd Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie.

PW/mt